

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY ZEBRZYDOWICE**

z dnia 2026 r.

**w sprawie Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia Gminy
Zebrzydowice na lata 2026-2036**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) i art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 z późn. zm.), po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami Gminy Zebrzydowice w trybie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Rada Gminy Zebrzydowice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia Gminy Zebrzydowice na lata 2026-2036, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zebrzydowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr
Rady Gminy Zebrzydowice
z dnia.....2026 r.

Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia Gminy Zebrzydowice na lata 2026-2036

WPROWADZENIE

Ochrona zdrowia stanowi jedno z zadań własnych gminy, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zadania te realizowane są w granicach kompetencji gminy, z uwzględnieniem przepisów odrębnych regulujących system ochrony zdrowia.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, organy administracji publicznej, w tym jednostki samorządu terytorialnego, uczestniczą w realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia, w szczególności poprzez działania z zakresu promocji zdrowia oraz profilaktyki zdrowotnej, stosownie do posiadanych kompetencji. Gminy mogą inicjować i brać udział w wytyczaniu kierunków przedsięwzięć lokalnych zmierzających do zaznajamiania mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami oraz podejmować inne działania prozdrowotne.

Mając na uwadze powyższe, za zasadne uznaje się określenie priorytetowych kierunków i obszarów działań gminy w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia, ukierunkowanych na poprawę stanu zdrowia mieszkańców gminy Zebrzydowice. Kierunki te stanowią podstawę do podejmowania działań mieszczących się w zakresie zadań własnych gminy.

Działania podejmowane w ramach wskazanych kierunków stanowią uzupełnienie świadczeń opieki zdrowotnej oraz programów zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, realizowanych przez podmioty do tego uprawnione na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Zakres i forma podejmowanych działań mogą ulegać modyfikacji w zależności od rozpoznanych potrzeb mieszkańców oraz możliwości organizacyjnych i finansowych gminy.

Mając na uwadze powyższe, zasadne jest określenie kierunków polityki Gminy Zebrzydowice w obszarze profilaktyki i promocji zdrowia, które będą stanowiły ramy dla działań podejmowanych w granicach obowiązujących przepisów prawa.

CZĘŚĆ I.

Cel strategiczny działań

Celem strategicznym działań podejmowanych w ramach Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia Gminy Zebrzydowice na lata 2026-2036 jest poprawa stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców gminy.

CZĘŚĆ II.

Strefy działania:

1. Promocja zdrowia - działania adresowane do ludzi zdrowych, służące utrwalaniu stylu życia sprzyjającego zdrowiu i zwiększeniu świadomości zdrowotnej mieszkańców.

2. Profilaktyka zdrowotna - działania ukierunkowane na ograniczanie czynników ryzyka oraz wczesne reagowanie na zagrożenia zdrowotne, w szczególności w grupach podwyższonego ryzyka występowania chorób.

CZĘŚĆ III.

Rodzaje podejmowanych działań:

1. Realizacja opieki pielęgniarstwa dla uczniów w przedszkolach ukierunkowaną na:

- 1) kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych,
- 2) wczesne wykrywanie problemów zdrowotnych i czynników ryzyka,
- 3) edukację zdrowotną dostosowaną do wieku dzieci,
- 4) współpracę z rodzicami, opiekunami, dyrekcją i wychowawcami w zakresie zdrowia i higieny,

2. Wsparcie profilaktyki stomatologicznej dzieci w szkołach i przedszkolach, obejmujące:

- 1) edukację zdrowotną w zakresie higieny jamy ustnej, w tym przygotowanie odpowiednich materiałów edukacyjnych w tym zakresie,
- 2) naukę szczotkowania i instruktażu higieny jamy ustnej, w tym zakup pakietów dla uczniów klas I,
- 3) upowszechnianie regularnych przeglądów stomatologicznych,
- 4) wdrożenie zwyczaju regularnych przeglądów stomatologicznych,
- 5) fluoryzację zębów wśród uczniów.

3. Profilaktyka wad postawy dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych, obejmująca:

- 1) badanie przesiewowe wad postawy dzieci z przedszkoli oraz dzieci szkół podstawowych,
- 2) prowadzenie zajęć na basenie oraz zajęć korygujących wady postawy, dla dzieci wyłonionych w badaniach przesiewowych,
- 3) edukację zdrowotną - nauka prawidłowej postawy ciała podczas siedzenia przed komputerem, tabletem, telefonem.

4. Profilaktyka chorób cywilizacyjnych – w tym: układu krążenia oraz chorób nowotworowych, obejmująca:

- 1) wczesne wykrywanie najistotniejszych czynników ryzyka cukrzycy i chorób układu krążenia – w tym miażdżycy w grupach wiekowych o podwyższonym ryzyku - badania przesiewowe poziomu cukru i cholesterolu oraz pomiar ciśnienia tętniczego,
- 2) badania przesiewowe wykonywane w grupach wiekowych najbardziej narażonych na nowotwory (poza tym co refunduje Narodowy Fundusz Zdrowia): piersi, szyjki macicy, prostaty, promowanie cyklicznych badań (w tym badań piersi, wykrywania nowotworów szyjki macicy, prostaty), a także wspieranie działań w tym zakresie podejmowanych przez inne podmioty na terenie Gminy,
- 3) organizacja akcji profilaktyki zdrowia podczas, których prowadzone będą badania przesiewowe, w tym: otwarte spotkania ze specjalistami dla mieszkańców – tzw. "białe dni", festiwale zdrowia, spotkania informacyjne z możliwością przebadania – organizowane przez Gminę Zebrzydowice lub przy współpracy Gminy Zebrzydowice z podmiotami wykonującymi stosowne badania i posiadającymi niezbędne uprawnienia i zgody w tym zakresie.

5. Profilaktyka wad wymowy dzieci szkolnych i przedszkolnych, obejmująca:

- 1) diagnozowanie logopedyczne dzieci,
- 2) prowadzenie zajęć logoterapii wśród dzieci wyłonionych w badaniach przesiewowych.

6. Profilaktyka chorób zakaźnych, obejmująca:

- 1) organizację szczepień ochronnych (poza szczepieniami refundowanymi Narodowy Fundusz Zdrowia),
- 2) edukację zdrowotną mającą na celu zapobieganie różnego rodzaju zakażeniom,
- 3) zakup środków czystości na potrzeby placówek oświatowych, w celu zapobiegania zakażeniom.

7. Promocja zdrowia oraz zdrowego stylu życia wśród, mieszkańców Gminy Zebrzydowice, obejmująca:

- 1) promowanie aktywności fizycznej,
- 2) edukację zdrowotną – pogadanki, wykłady, spotkania, ulotki informacyjne nt. zdrowego odżywiania,
- 3) naukę udzielania pierwszej pomocy,
- 4) działania informacyjne zapobiegające "wykluczeniu higienicznemu" oraz "wykluczeniu menstruacyjnemu".

8. Wspieranie finansowe organizacji i stowarzyszeń pozarządowych realizujących zadania z zakresu profilaktyki, promocji i ochrony zdrowia.

CZĘŚĆ IV.

Finansowanie działań

Środki na realizację działań podejmowanych w ramach Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia Gminy Zebrzydowice na lata 2026-2036 pochodzić będą z budżetu Gminy Zebrzydowice.

CZĘŚĆ V.

Realizacja działań

Działania podejmowane w ramach Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia Gminy Zebrzydowice na lata 2026-2036 realizowane są w granicach zadań własnych gminy, z wykorzystaniem istniejących struktur organizacyjnych gminy oraz we współpracy z podmiotami działającymi na jej terenie, stosownie do obowiązujących przepisów prawa oraz możliwości organizacyjnych i finansowych gminy.

Uzasadnienie

Do końca 2025 roku obowiązuje Uchwała nr XV/200/2020 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 8 grudnia 2020 r. w sprawie kierunków i działań Profilaktyki i Promocji Zdrowia Gminy na lata 2021-2025. Zachodzi więc potrzeba podjęcia nowej uchwały. Do zadań własnych gminy w zakresie równego dostępu do opieki zdrowotnej należy w szczególności inicjowanie i udział w wytyczaniu kierunków przedsięwzięć lokalnych zmierzających do zaznajamiania mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami, dlatego też opracowano kierunki i działania profilaktyki i promocji zdrowia Gminy. Uchwała uwzględnia działania, które w poprzedniej uchwale były zapisane rozszerzając zakres działań na wszystkich mieszkańcach.